

FELSZÁMOLÁS – VAGYONT TERHELŐ ZÁLOGJOG KÖVETELÉSEN

Amennyiben a hitelezőt vagyont terhelő zálogjog illeti meg, a befolyt bevételek költségeikkel csökkentett 50 %-át a hitelezőnek kell megfizetnie akkor is, ha a felszámoló zálogjoggal biztosított követelést behajtja. /Cstv. 49/D §. (2) bekezdése/

Az adós ellen indult felszámolás kezdő időpontja 2011. március 24.

A felszámoló 2011. szeptember 7-én kelt tájékoztatásában közölte a hitelezővel, mint a Cstv. 49/D §. (2) bekezdése szerint nyilvántartásba vett vagyont terhelő zálogjog jogosultjával, hogy „az elmúlt időszakban... a felszámoló vevőköveteléseket hajtott be, melyekből a Cstv. 57. §. (2) bekezdése szerint az elmaradt munkabéreket rendezte.” A felszámoló arra az álláspontra helyezkedett, hogy a követelések behajtásából származó bevételek nem tartoznak a Cstv. 49/D §. (2) bekezdésének hatálya alá. A hitelező 2011. szeptember 9-i levelében kérte, hogy a felszámoló a Cstv. 49/D §. (2) bekezdésében írtakra figyelemmel a felszámolási vagyon részét képező követelések behajtásából származó bevétellel számoljon el a hitelező felé, pontosan meghatározva, hogy mely vevőkkel szembeni, milyen követelések térültek meg, milyen összegben, ezek mikor folytak be, illetőleg a befolyt összegekből munkabérre milyen kifizetéseket teljesített.

A felszámoló 2011. szeptember 20-i válaszában kifejtette, hogy a Cst. 49/D §. (2) bekezdése kifejezetten zálogtárgy-értékesítésből származó bevételre vonatkozó rendelkezést tartalmaz, követelés behajtására vonatkozóan azonban e jogszabályhely még csak nem is utal, ezért a Cstv. 49/D §. (1) bekezdésében írtakra is figyelemmel – nem vitatva, hogy a tárgybeli követelés a felszámolási vagyon részét képezi – a vevőkövetelésekből befolyt bevétel nem tartozik a Cstv. 49/D §. (2) bekezdésének hatálya alá.

Hangsúlyozta, hogy a követelés behajtásából származó bevétel (Cstv. 49/D §. (1) bekezdés) nem azonosítható a Cstv. 49/D §. (2) bekezdése szerinti, az értékesítés költségeivel csökkentett befolyt vételárral. Ezt meghaladóan a hitelező 2011. szeptember 9-i levelében foglaltakkal kapcsolatban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a BH 2000.460. számú eseti döntésre is figyelemmel nem áll fenn tájékoztatási kötelezettsége a Cstv. 5. §. (1) bekezdése szerint, tekintettel arra, hogy a hitelező egy személyben nem tekinthető hitelezői csoportnak.

A hitelező 2011. szeptember 30-án terjesztett elő kifogást a felszámoló 2011. szeptember 20-i tájékoztatásában foglaltakkal kapcsolatban előadva, hogy arról 2011. szeptember 27-én értesült. Hangsúlyozta, hogy a 2011. szeptember 7-i tájékoztatás szerinti befolyt vevőkövetelések a felszámolási vagyon részét képezték és a hitelező zálogjoga ezekre is kiterjedt. Álláspontja szerint a felszámoló tévedett, amikor a

vagyont terhelő zálogjog fennállta esetén a követelés behajtásából származó összeget először a Cstv. 57. §. (1) bekezdés a.) pontjában meghatározott munkabérek kiegyenlítésére fordította. Kifejtette, hogy a követelésből származó bevétel nemcsak a Cstv. 49/D §. (1) bekezdése szerinti zálogjog, hanem a Cstv. 49/D §. (2) bekezdése szerinti a vagyont terhelő zálogjog fennállta esetén is figyelembe veendő.

Erre tekintettel kérte, hogy a bíróság állapítsa meg a felszámoló mulasztását abban a tekintetben, hogy a vevőkövetelésekből eredő bevételekkel nem számolt el a bank felé, egyúttal kötelezze a felszámolót a Cstv. 49/D §. (2) bekezdésének megfelelő elszámolás elkészítésére és a hitelező részére történő megküldésére. Kérte annak megállapítását, hogy a behajtott követelés tekintetében a hitelező zálogjogosultnak minősül vagyont terhelő zálogjoga alapján és a felszámolót a behajtott összegek tekintetében elszámolási kötelezettség terheli. Ezt meghaladóan kérte, hogy a bíróság kötelezze a felszámolót a 2011. szeptember 9. napján kelt hitelezői levélben feltett kérdések szerinti válaszadásra, tájékoztatás megadására.

Az elsőfokú eljárás során az adós képviselőjében eljáró felszámoló a vagyonkövetelések behajtásából származó bevétel elszámolhatóságával kapcsolatban lényegében fenntartotta a 2011. szeptember 20-i válaszlevelében írtakat valamint azt az álláspontját, mely szerint az egyes hitelezőket illetően tájékoztatási kötelezettsége nem áll fenn.

Az elsőfokú bíróság 4. sorszám alatti, 2011. október 20. napján kelt végzésében a kifogásnak részben helyt adva megállapította, hogy a felszámoló jogszabálysértően járt el akkor, amikor a kifogásolót, mint hitelezőt nem tájékoztatta a követelések behajtása során történt adósi vagyoni helyzet változásáról. Kötelezte a felszámolót, 8 munkanapon belül az ezzel kapcsolatos tájékoztatás megadására. Ezt meghaladóan a kifogást elutasította.

Végzésének indokolásában rögzítette, hogy az eljárás megindításakor hatályos Cstv. 5. §-a szerint a hitelezői követelések több mint 10 %-át birtokló kifogásolónak önállóan is joga volt a felszámoló általi tájékoztatásra, így e körben a kifogás alapos.

A vevőkövetelésekből befolyt vételárral kapcsolatban arra az álláspontra helyezkedett, hogy az így behajtott követelés ugyan az adós vagyonának részét képezi, azonban a Cstv. 49/D §. (2) bekezdése szerinti eljárást és az ott írt elszámolást kizárólag a zálogtárgy értékesítése során kell alkalmazni, a felszámoló mulasztása pedig azért nem állapítható meg, mert a követelés behajtása nem azonosítható a zálogtárgy értékesítésével.

Az elsőfokú végzés ellen a hitelező terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását kérte a kifogást elutasító részében. Megismételte azt az előadást, hogy a Ptk. 266. §. (1) bekezdéséből, valamint a Ptk. 268. §. (5) bekezdéséből a Számviteli törvény 28. §. (1) bekezdéséből és a Cstv. 3. §. (1) bekezdés c.) pontjából következően a vagyont terhelő zálogjog kiterjedt az adóst megillető követelésekre is. Hangsúlyozta, hogy a Cstv. 49/D §. (2) bekezdése nem értelmezhető akként, hogy az kizárólag a követelések eladásának (engedményezésének) esetén befolyó ellenérték

tekintetében tartalmazna rendelkezést és az ne lenne alkalmazható követelés behajtása esetén. Ezt meghaladóan utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, hogy a felszámoló által behajtott követelések a felszámolás kezdő időpontja előtt, vagy azt követően keletkeztek. Ezzel kapcsolatban rámutatott, hogy tudomása szerint az adós a felszámolásának elrendelése óta gazdasági tevékenységet nem folytat, így a kifogás tárgyát képező követelésbehajtásokból származó bevételek az adós felszámolásának elrendelését megelőzően keletkeztek.

A felszámoló a fellebbezésre tett észrevételében fenntartotta valamennyi, az elsőfokú eljárás során tett előadását azzal, hogy a nem vitatottan az adós felszámolási vagyonába tartozó vevőkövetelések behajtásából származó bevétel kielégítésére nem a Cstv. 49/D §. (2) bekezdés, hanem a Cstv. 57. §. ad alapot. Ezt meghaladóan úgy nyilatkozott, hogy kérte az ítélőtáblát, hogy az elsőfokú bíróság döntését változtassa meg azzal, hogy a Cstv. 5. §. (1) bekezdése szerinti tájékoztatást csak a követelések 10 %-át képező hitelezők csoportja kérheti, egy hitelező önmagában nem minősülhet csoportnak, így az egyes hitelezők tájékoztatását a közbenső mérleg biztosítja.

Az ítélőtábla az elsőfokú bíróság végzését a hitelező fellebbezése és az arra előterjesztett ellenkérelem korlátai között (Cstv. 6. §. (3) bekezdés, Pp. 253. §. (3) bekezdés) bírálta felül és megállapította, hogy az az alábbiak szerint részben alapos:

Előjáróban rögzíti az ítélőtábla, hogy a Cstv. 6. §. (3) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 257. §. (1) bekezdése szerint végzés elleni fellebbezés esetén csatlakozó fellebbezés előterjesztésének nincs helye. Tekintettel arra, hogy az adós képviselőjében eljáró felszámoló a nyitva álló fellebbezési határidő alatt fellebbezést nem terjesztett elő és az elsőfokú végzés megváltoztatását csak a hitelező által előterjesztett fellebbezésre tett észrevételében kérte, az elsőfokú bíróság végzésének az a rendelkezése, amely a kifogásnak részben helyt adott nem képezte a másodfokú eljárás tárgyát.

Az eljárás folytatására irányuló kérelem benyújtásának időpontjára figyelemmel alkalmazandó Cstv. 49/D §. (2) bekezdése szerint vagyont terhelő zálogjog (Ptk. 266. §.) esetében – az (1) bekezdéstől eltérően – a felszámoló a zálogtárgy értékesítése során befolyt és az értékesítés költségeivel csökkentett vételár 50 %-át kizárólag az értékesített zálogtárgyat terhelő zálogjoggal biztosított követelések kielégítésére fordíthatja a biztosított követelés erejéig – több jogosult esetén a Ptk. 256. §. (1) bekezdésben meghatározott kielégítési sorrend figyelembevételével -, ha a zálogjog a felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezett.

Helytállóan hivatkozott arra a hitelező, hogy a Ptk. 266. §. (1) bekezdése alapján a vagyont terhelő zálogjog kiterjed a zálogkötelezettet megillető követelésekre is, figyelemmel a Ptk. 252. §. (1) bekezdésében foglaltakra is. A felszámoló a hitelező követelését zálogjoggal biztosított követelésként vette nyilvántartásba, utalva a Cstv. 49/D §. (2) bekezdésére, ebből következően az eljárás során az nem volt és nem is lehetett vitatott, hogy a hitelezőt vagyont terhelő zálogjog illeti meg.

A zálogtárgyak sajátossága szerint a birtokba vehető dolgokat úgy lehet pénzzé változtatni, hogy azokat átruházzák, míg a követelések esetén nemcsak átruházásukból, de érvényesítésükből, behajtásukból is pénz folyik be az adóshoz. Nincs jogszabályi alapja annak, hogy a felszámoló a hitelezők között annak alapján tegyen különbséget: a zálogtárgyként fennálló követelést átruházza – és ebben az esetben a befolyt összegből privilegizáltan elégíti ki a hitelezőt, vagy pedig a követelést behajtja – és ekkor a zálogtárgyból nem privilegizáltan kapna kielégítést a hitelező. (Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30409/2010/5.)

Ebből következően amennyiben a hitelezőt vagyont biztosító zálogjog illeti meg, a felszámolónak a Cstv. 49/D §. (2) bekezdése szerint kell elszámolnia és a befolyt bevételek költségekkel csökkentett 50 %-át a hitelezőnek kell megfizetnie akkor is, ha az adóst megillető zálogjoggal biztosított követelést értékesíti (engedményezi) és akkor is, ha a követelést behajtja.

A Cstv. 51. §. (1) bekezdése szerint a felszámoló jogszabálysértő intézkedése, vagy mulasztása ellen a tudomásszerzéstől számított 8 napon belül a sérelmet szenvedett fél a felszámolást elrendelő bíróságnál kifogással élhet. A jelen eljárásban az nem volt vitatott, hogy a hitelező követelése zálogjoggal biztosított, azt a felszámoló ennek megfelelően a Cstv. 49/D §. (2) bekezdése szerint sorolta be. Ebből következően nincs olyan felszámolói intézkedés, vagy mulasztás, amely jogszabálysértően arra vonatkozna, hogy a hitelező követelése nem zálogjoggal biztosított. Ezt a felszámoló maga sem állította, mindössze a vagyont terhelő zálogjogra figyelemmel a zálogjoggal biztosított követelése kielégítése kapcsán helyezkedett eltérő álláspontra. Erre tekintettel a hitelező a kifogásában és az elsőfokú végzés ellen előterjesztett fellebbezésében az alaptalanul kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy zálogjogosultnak minősül.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábla az elsőfokú bíróság végzését a Cstv. 6. §. (3) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 259. §. és Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján megfellebbezett részében részben megváltoztatta és kötelezte a felszámolót a Cstv. 49/D §. (2) bekezdése szerinti, a vevőkövetelések behajtásából származó bevételekkel kapcsolatos elszámolás elkészítésére, annak a hitelező részére történő megküldésére .

Győri Ítéletábla Fpkhf.IV.26.246/2011/2.szám